

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026– 2027

Lyngfaret barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis; disse er VARME – vi viser at vi bryr oss – TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet – UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser – GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen.

Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

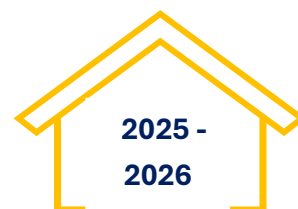
GLEDE

Innhold

Innhold	3
Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø	5
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder	9
Livsmestring	9
Lek	9
Språk	11
Medvirkning	12
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde	13
Systematisk vurderingsarbeid	14
Arbeidsmåter	16
Overganger	16
Kalender for barnehageåret 2025/2026	19
QR-koder og lenker	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Barnehagen vår

Lyngfaret barnehage ble åpnet i 1976 som en 2 avdelings barnehage, for barn mellom 3 og 7 år. Den gang het den Vadmyra- barnehage 2, men skiftet navn til Lyngfaret barnehage og utvidet med 2 småbarnsavdelinger, i 1993. Barnehagen har et stabilt personale med både høy, faglig, kompetanse og mange med lang praksiserfaring. Vi har sterke tradisjoner og vi holder fast ved praksis vi har erfart er bra for barn, samtidig som vi alltid er opptatt av å utvikle oss og følge med i samfunnsutviklingen, ellers. Dette gjelder også utviklingen innenfor fagfeltet vårt. Noe som vi mener kjennetegner oss, er vårt ressursorienterte og løsningsorienterte syn. Som organisasjon etterstreber vi å se muligheter framfor begrensninger, uansett hva det gjelder. Vi har erfart at kombinasjonen av å være fremtidsrettet og samtidig holde fast ved det vi mener vi allerede gjør bra fungerer meget godt. Vi står for det vi mener er til det beste for barnet og som vi ser virker. Samtidig er vi opptatt av å åpne opp for å bevege oss i nye retninger dersom det faller innunder våre grunnleggende holdninger og vårt læringssyn. Samspillsmetoden Dialog har vært et verktøy som svært lenge har stått sterkt hos oss. Metoden er godt forankret i vårt pedagogiske grunnsyn og inkorporert i vår måte å jobbe på. Den har gitt oss verdifull kompetanse både i vårt arbeid med barn, men også for hvordan vi møter mennesker, generelt. Dialogmetoden erstattes nå med ICDP (International Child Development Program), men vi oppfatter at de to metodene i det store og hele står for det samme som; gode veiledningsverktøy i arbeidet med å gi barn en trygg og god oppvekst

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 55
- 4- avdelingsbarnehage. 2 avdelinger 0-3 år og 2 avdelinger 3-6 år
- Åpningstid: 07.30 -16-30
- Barnehagen er stengt 3 uker i juli
- Måltid: Vi serverer lunsj

Lyngfaret barnehage Vestre Vadmyra 2 c 5172 Loddefjord

Epost : lyngfaret.barnehage@bergen.kommune.no tlf: 53034570

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap, der alle barn opplever tilknytning, omsorg og blir sett og hørt. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om barns utvikling og behov, - enkeltbarn og barnegruppen, er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Trygt barnehagemiljø- hvordan jobber vi med det, i vår barnehage?

- *«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store felleskap.»*

For oss i Lyngfaret barnehage betyr dette:

- At vi jobber for at hvert barn skal vite at de er gode nok, samtidig som vi utfordrer dem til å strekke seg, innenfor mestringssonen. Vi ønsker å gi dem verktøy til å ta tak i utfordringer og å stå opp for seg selv og andre
- At vi ser på forskjeller og likheter med positivt fortegn. Vi er alle unike og ulike som individer, men også verdifulle og viktige bidragsyttere, inn i fellesskapet.
- At hele personalgruppen har ansvar for å gjøre seg kjent med hvert enkelt barn og bidra til at alle blir hørt og sett av personalet, uavhengig av avdelingstilhørighet.
- At vi tilrettelegger for at barna blir trygge i små grupper for så å utvide til større felleskap, når de er klare for det.
- At personalgruppen er gode rollemodeller som viser raushet, inkludering og omsorg, også overfor hverandre.
- Allerede i barnehagealder opplever barna det å skulle prestere og plasseres inn i en bestemt «form». Vi er opptatt av å være en «buffer», i dette og ønsker å styrke barnas tro på at de er gode nok i seg selv. Vi har alle har både styrker og svakheter, men når vi utvikler en indre base for trygghet og god resiliens har vi ikke behov for å «trække» på andre, for å hevde oss selv.
- Det å kunne unne andre noe godt, respektere når andre barn og voksne snakker/ er i sentrum, og være et godt publikum er også av stor betydning.
- Det er viktig at personalet observerer barnas lek og vennskap. *«Hvem leker barna minst eller mest med og er det noen som aldri/alltid blir valgt. Hvorfor skjer dette og hvordan kan vi løse utfordringer som dette?»*. På de store avdelingene brukes opplegget «Røde og grønne tanker» og på småbarnsavdelingene er vi opptatt av at personalet må være sensitive for uttrykkene barna kommer med, kroppslig og

verbalt. Verktøyene vi bruker da er; observasjoner, praksisfortellinger og barnesamtaler, og ikke minst gjennom et «våkent» blikk og det å være tett på barna. Dette gjør at vi som barnehage står sterkere for å bekjempe uønskede hendinger og mobbing.

Vi har tidligere brukt samspillsmetoden dialog i vårt daglige arbeid med å skape trygge rammer rundt barna. Nå bruker vi ICDP verktøyet til det å møte og anerkjenne hvert enkelt barn som subjekt. I personalgruppen er vi opptatt av pedagogisk relasjonskompetanse, og at vi har et felles grunnsyn på barn og den verdien som ligger i barndommen. Dette skaper etter vår mening, trygghet både for barn og foreldre. I verdigrunnet vårt ligger det at vi er opptatt av å romme *alle*. Hver enkelt person, uansett hvem man er og hvilken rolle man har, er betydningsfull og viktig for felleskapet. Alle er verdifulle og unike, og alle har rett til å bli sett og hørt. Vi viser at vi bryr oss om hverandre, og ikke minst barna, gjennom oppriktig lyttende interesse og tilstedeværelse, «godt blikk», smil, gode ord, en klapp på hode/kinn, eller en skikkelig god klem.

Vi jobber med inkluderende fellesskap:

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfull for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s.23) (rettet til kursiv)

I Lyngfaret barnehage har vi en visjon, som sier følgende:

«Vi vil bidra til å skape gode holdninger/verdisyn hos barn, noe som er med på å danne grunnlag for hvilket samfunn vi får i morgen. Vi vil bidra til å skape en god barnehage for barn som, av ulike årsaker, trenger særskilt hjelp og støtte. Da mener vi at vi skaper en utmerket barnehage for alle barn». Barnehagen har barn med spesielle behov og utfordringer, som trenger ulike tilpasninger og opplegg. (rettet til kursiv)

Vi har også mange flerspråklige barn, som gjerne trenger tettere oppfølging, med bakgrunn i dette. Vårt syn er at vi alle er like viktige og målet er at hvert enkelt barn skal oppleve dette. Rettferdighet, som vi ser det, er når utbyttet er likt, men «veien fram» kan være ulik. Alle barn har uansett «spesielle» behov, på den måten at de trenger å bli rommet og sett, og vi ser at også små barn i dag, i stor grad, påvirkes av og er under press, fra storsamfunnet. Allerede i barnehagealder opplever de det å skulle prestere og plasseres i en bestemt «form».

Våre mål, for å sikre at barna utvikler vennskap, opplever, og bidrar, i fellesskap er:

- At alle barn i barnehagen skal føle tilknytning til Lyngfaret barnehage og oppleve at de er viktige og likeverdige, uavhengig av hvem de er og hvilken bakgrunn de har. At alle barn skal ha likt utbytte i barnehagetiden enten de er funksjonsfriske eller har nedsatt funksjonsevne.

- At alle barn opplever vennskap og får god tilknytning til både barn og voksne.
- At de blir trygge barn som stoler på seg selv, egne tanker og handlinger. At de føler de er god nok og utvikler en god selvfølelse.
- At barna opplever å være en del av et demokratisk fellesskap

At barnehagen både fysisk og visuelt viser at det er et mangfold, hos oss. Dette kan være i form av bilder, - utkledningsklær, leker, - spill, - bøker og mat, men samtidig ikke minst gjennom at mangfoldet gir oss et sterkt fellesskap. «Dette er oss, i Lyngfaret barnehage: Morkel, Lyngen osv. Vi har forskjellige røtter, men alle hører til i Norge, - Bergen, - Bergen Vest/Loddefjord, - i Lyngfaret barnehage!»

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode foreldresamarbeid

Rammeplanen sier: *Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldre. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.»*

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29)

I Skyfritt (2019, s. 76) fremheves foreldresamarbeidets betydning for barnets trygge tilknytning til de ansatte. Når foreldre/foresatte støtter opp om barnehagens normer og verdier, vil også barna ta disse til seg. Selv om hovedansvaret for samarbeidet mellom foreldre og barnehage ligger hos sistnevnte, så har foreldre/foresatte et medansvar for å skape et godt fellesskap, mellom barna. Foreldrene skal også orienteres om det som foregår i barnehagen og få mulighet til å komme med innspill til barnehagens arbeid for å fremme et godt og trygt psykososialt miljø.

En trygg og god relasjon til personalet, er grunnleggende for barnets trivsel, vennskap, lek og læring (psykososialt lek og – læringsmiljø). Vi ser det derfor som svært viktig med god dialog ved oppstartsamtalet, som grunnlag for et godt foreldresamarbeid i fremtiden.

«Ansatte og foreldre må arbeide sammen for å oppnå et inkluderende og godt psykososialt miljø som forebygger mistrivsel, utrygghet, mobbing og krenkelse» (Skyfritt, 2019, s. 76).

For oss er foreldre/de foresatte, våre nærmeste samarbeidspartnere i arbeidet for å gi barna et trygt og godt barnehagetilbud, der barnets beste alltid er felles mål. Foreldregruppen er i likhet med barnegruppen, ikke ensartet. Det finnes like mange familiekulturer, ønsker og behov, som det finnes familier. Vi jobber for at hver enkelt familie skal oppleve å bli sett og hørt, at de skal kjenne trygghet og tilhørighet, hos oss. Det oppnår vi først og fremst gjennom tett dialog og daglig kontakt. Vi opplever i dag at mange foreldre er opptatt av måten vi jobber på, og kvaliteten i barnehagen. De har mange, tydelige og høye forventninger til oss. Vi ønsker å tilby høy kvalitet, og da er det også naturlig at vi er endringsvillige og tar til oss de innspillene foreldrene kommer med. Samtidig kan dette innimellom by på utfordringer. Det kan for eksempel skje når enkeltforeldre har ønsker for sitt barn, som kommer i konflikt med det som anses som best for barnegruppen ellers og det helhetlige barnehagetilbudet. Vi prøver, så langt det lar seg gjøre å etterkomme ønsker, men vi vil ha ryddige prosesser. Det innebærer at vi tar foreldrenes innspill på alvor, samtidig som vi ikke går på akkord med egne grunnleggende prinsipper.

Vi opplever at åpen og ærlig dialog er det beste virkemiddelet for et godt foreldresamarbeid. Vår fremste oppgave er å ivareta alle barn, i vår barnehage, sine behov og rettigheter. I nært samarbeid med hjemmet ønsker vi å gi dem de beste forutsetninger for livsmestring og livslang læring. Samarbeidet mellom barnehagen og foreldrene/de foresatte foregår gjennom daglig kontakt, meldinger på Vigilo, informasjon via oppslag på tavle, møter/samtaler, ulike arrangementer i barnehageregion og månedssrapporter fra avdelingen barnet går på. Styrer korresponderer med foreldrene/de foresatte via e- post og Vigilo. Det sendes også årlig ut en felles brukerundersøkelse til alle foreldre som har barn i kommunal barnehage, i Bergen. (Bergensbarnehagene). Denne blir i ettertid gjennomgått med personalgruppen og vi reflekterer sammen over hva vi kan gjøre bedre. Foreldrene er også representert i samarbeidsutvalget/barnehagens styre. Vi vektlegger å ha gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, representert ved utvalgte representanter. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. I alle kommunale barnehager skal det også sitte en (1) politisk representant i SU. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Vår visjon: «Vi vil bidra til å skape gode holdninger og verdisyn hos barn, noe som er med på å danne grunnlaget for hvilket samfunn vi får i morgen. Vi vil bidra til å skape en god barnehage for barn som av ulike årsaker trenger særskilt hjelp og støtte. Da mener vi at vi skaper en utmerket barnehage for alle barn»

· Livsmestring er vevet inn i alle fagområder vi jobber med i barnehagen. Det handler om å kunne forstå og påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Vårt mål er å bidra til at barna utvikler en indre base for trygghet, gjennom god tilknytning, omsorg, adekvate utfordringer og gode mestringsopplevelser. Dette vil danne grunnlag for at de utvikler god resiliens/motstandsdyktighet og sin evne til å stå opp for både seg selv og

andre. Barn som får god omsorg, vil også kunne gi omsorg og trygge barn trenger ikke trække på andre. Vi øver på at barna skal kunne unne andre oppmerksomhet/noe godt.

- Dagsrytmen vår danner en trygg, forutsigbar ramme og små avdelingsvise grupper, gir mulighet for opplevelse av tilhørighet og trygghet. Vi har et stabilt personal som er tett på barna og blir godt kjent med det enkelte barn.
- Vi har et stort mangfold av nasjonaliteter og funksjonsnivå og vi er opptatt av at mangfold er en ressurs som gir oss et sterkt fellesskap. «Dette er oss, i Lyngfaret barnehage, Lyngen avd.osv.» Vi har forskjellig bakgrunn, røtter, og funksjonsnivå, men vi hører alle til, her. «Hver av oss er vi ulike, sammen er vi unike»
- For å sikre at barna får mulighet til å utvikle en god tilknytningsevne, vektlegger vi å styrke personalets relasjonelle kompetanse. Voksne med gode pedagogiske, relasjonelle ferdigheter kan gi barna viktige verktøy for å kunne møte motgang, motstand og utfordringer senere i livet. Vi har mange pedagoger og fagarbeidere (BUA) og har et felles utgangspunkt når det gjelder forståelse for barns utvikling og behov. Flere har gjennomført ICDP kurs og mange av oss er også kurset i samspillsmetoden Dialog.
- Felleskapet er viktig for oss og sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere sammen med andre. Det omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Alle avdelingene samles derfor jevnlig, til sang, bevegelse, humor og glede.
- Noen opplever sine første vennskapsrelasjoner i tidlig barnehagealder, mens andre ikke får denne «bestevennen» i barnehagen. Vi vektlegger å lære barna forståelse for begrepet «vennlighet». Selv om vi ikke er bestevenner skal vi være vennlige mot hverandre, akseptere og respektere at vi er forskjellige og snakke hyggelig til og om hverandre.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er lek grunnlag for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger.
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

Dagsrytmen vår gir god tid til lek, og det er rom for endringer av planer og spontane aktiviteter med bakgrunn i innspill og medvirkning fra barna. Lek og læring er så tett sammenvevd at de er umulige å skille i barns liv, så derfor vektlegger vi at barna skal få god tid til den livsviktige leken. Noe av det viktigste vi ønsker at de skal lære seg er egenledelse, som vil si å være selvstendig og kunne ta egne avgjørelser. De skal utvikle

en trygg indre base som setter dem i stand til å opprette vennskap og ta del i og samhandle i fellesskapet.

Et mål er å tilrettelegge for inspirerende lekemiljø. Dette gjør vi ved;

- å ha et godt utvalg av lekemateriell, som barna får være kreative med. De kan blande lekemateriell, eller utforske ulike funksjoner ved materiellet. Vi skifter ut leker jevnlig, og er bevisste på at lekerom kan skapes, både ute og inne.

-at personalet er engasjerte i lek. Dette betyr for oss at vi ser lekemønster, hvem barna leker med, og hvem vi kan sette sammen for at barna kan støtte og styrke hverandre i leken. Personalet støtter ved å for eksempel å tilføre nye elementer, bistå med gode råd og hjelpe med språk. På denne måten får vi utviklet leken, barna får godt læringsutbytte av den og vi sørger for at barn som trenger ekstra støtte også kommer med i lekefellesskapet.

-at personalgruppen, i samarbeid med barna, tilrettelegger for variert lek. Inkluderende lekemiljø tilpasset alder, kjønn, funksjonsnivå og ulike former for mangfold.

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Personalet har gjennom mange år med språkarbeid tilegnet seg høy kompetanse på å stimulere barns språkutvikling. Gjennom vårt tidligere utviklingsarbeid «språk gir vinger», har vi opparbeidet oss et rikt og godt verktøy, som hjelper oss til å stimulere til god språkutvikling. Dette ser vi som spesielt viktig, da vi er en mangfoldig og flerspråklig barnehage. Verktøyet blir benyttet med alle barn i barnehagen, både i lek, grupper og felles aktiviteter som f. eks. samlingsstund. Verktøyet som blir brukt er blant annet, flanellograf og språkkofferter (Her tar vi utg. pkt. i en bok/fortelling og har tilhørende konkrete som forsterker meningen i bokens handling). Sangtekster blir formidlet gjennom bilder og tegn som gir forståelse av teksten. Videre benytter vi tegn til tale i det daglige arbeidet med barna, noe vi ser hjelper barn med språklige utfordringer. Et annet hjelpemiddel vi benytter er bilder av hverdagslige aktiviteter, som brukes aktivt for å

visualisere dagsrytmen og de ulike aktivitetene i barnehagen. Et tegn med hånden, kan erstatte verbalt språk, som de enda ikke har utviklet. Dette gir en følelse av medvirkning og mestring. Det er samtidig viktig at vi parallelt med tegnene, bruker talespråket. Språk og motorikk henger sammen og tegn til tale viser dette godt.

Barna i barnehagen skal oppleve at de blir lyttet til og kan delta uavhengig av uttrykksform. Språk er mye mer enn det verbale. De kan uttrykke seg kroppslig gjennom gester, lyder, mimikk, blikk osv.

Vi utnytter alle hverdagsøyeblikk, både ute og inne, til å utvide barns begrepsforståelse og ordforråd. Barns nysgjerrighet skaper undring. Vi lytter til barna og tilrettelegger for gode samtaler, som gir hvert enkelt barn muligheter til å skape og praktisere språket sitt, få tid til å tenke seg om og få mye erfaring med å bli hørt. De skal erfare at det å bruke språket aktivt, være i dialog med andre og si sin mening gir fordeler, i forhold til samspill med andre. Det er også viktig å lære barna å lytte til andre barn som snakker, for at de selv skal bli hørt når de har noe på hjertet.

Gjennom lek, kreativitet og fysisk aktivitet stimulerer vi til språkinnlæring. F.eks ordstafetter med konkrete og bilder, samt regelleker. Musikk og dans er et universalt språk, hvor alle inkluderes, uavhengig av språklige ferdigheter. Her får barna oppleve fellesskap og mestring. Dette er noe vi har opparbeidet oss god kompetanse på, og det blir nå i enda større grad synliggjort gjennom utviklingsarbeidet «Move Early».

Vi gir barna varierte språkaktiviteter, slik at barna skal få felles opplevelser og referanser, som gir utgangspunkt for lek og deltakelse i sosialt fellesskap. Språk er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap, og vil ha betydning også for skolegang og arbeidsliv.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser

For å sikre at barna opplever relasjonsbasert medvirkning på egen hverdag, i barnehagen, har vi som mål:

- At alle barn skal få medvirke i forhold til sin alder og modenhet. I dette ligger det at personalet skal ha kunnskap om de yngste barnas non – verbale kommunikasjonsform. Det samme gjelder for barn som mangler verbalspråk på grunn av språkbakgrunn og funksjonelle nedsettinger.
- At personalet skal møte barnas innspill og initiativ med anerkjennelse og interesse og i den grad det er mulig, følge opp disse innspillene/initiativene
- At barna kan få komme med ønsker, innspill i planlegging, gjennomføring og vurdering av gruppeaktiviteter og turdager.

- At barnas innspill og initiativ, på alle alderstrinn, skal ha påvirkning på barnehagens planarbeid

For å sikre at barnas stemme blir hørt på systemnivå, vil vi:

- Bruke observasjon aktivt. Dette verktøyet er spesielt viktig i forhold til at de yngste barna, og barn som mangler som verbalt språk, også blir hørt.
- Bruke verktøy som «vennebussen» og spørreskjema/ barneintervju/barnesamtaler
- Ta med barnas stemme/innspill, inn i kvalitetsutviklingssamtaler, foreldremøter/samtaler, personal/avdelingsmøter og andre aktuelle møtefora.
- «Jeg har aldri hørt om begrepet medvirkning, før» (far, 2022). Dette utsagnet tror vi kjennetegner mange i foreldregruppen og det sier oss at vi må introdusere foreldrene for hva som ligger i begrepet og hvorfor det er viktig for barns oppvekst/utvikling;
- ta opp det psykososiale leke- og læringsmiljøet vårt jevnlig, som tema for refleksjon og samtale i leder/ avdelings/personalmøter og på planleggingsdager.
- forsikre oss om at hele personalgruppen har kunnskap og kompetanse omkring hva som ligger i medvirkningsbegrepet og barns rett til å bli sett og hørt.

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Bergen kommune har i årene 2024- 2026 vært knyttet til forskningsprosjektet MoveEarly. MoveEarly beskrives som et stort tverrfaglig forskings- og utviklingsprosjekt. Målet med prosjektet har vært å utvikle og fremme en pedagogisk praksis i bergensbarnehagene med bevegelse, lek og utforsking som sentrale element. Lyngfaret barnehage ble trukket ut som samarbeidsbarnehage og tok aktivt del i prosjektet, gjennom to år.

Forskningsprosjektet er nå avsluttet og vi har gått inn i en fase der vi i vår barnehage jobber med hvordan vi kan ta med oss erfaringer og kunnskap derfra inn i vårt kommende fokusområde. Vi ser verdien i å bruke det vi har lært gjennom arbeidet med MoveEarly og knytte det opp mot vårt neste utviklingsarbeid. Vi vet at fysisk aktivitet er viktig for barns utvikling, på alle plan, og dette har vi fått enda mer kompetanse og erfaring med etter å ha deltatt i MoveEarly. Prosjektet viste oss at systematisk arbeid, over tid, med et tema kan gjøre forskjell, både i det praktiske arbeidet, og i forhold til det pedagogiske innholdet. Vi så at vi gjorde mye bra før, men Move Early gjorde oss enda mer bevisste på hva som virker og hva som ikke gjør det. Prosjektet ble en positiv opplevelse, for hele personalgruppen, og vi ser fram mot nye erfaringer og kunnskap i arbeidet med vårt neste fordypningsområde.

Denne gangen vil vårt hovedfokus være på livsmestring og hvordan vi kan støtte barna til å utvikle en god sosial kompetanse, bli resiliente/robuste og utvikle et godt grunnlag

for mestring. Livsmestring handler både om å klare å håndtere motstand/motgang, for seg selv, men også kunne unne andre mennesker noe godt og se deres behov.

Motsetningen til lært hjelpeløshet er mestringsorientering.

Å mestre er en kilde til glede. Det å erfare at en kan noe og får til noe, fører en inn i en selvforsterkende positiv sirkel. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved egne følelser, samspill, fellesskap og vennskap. De skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med og få forståelse for, egne og andres følelser. Barn som utvikler en god indre base for trygghet, vil lettere kunne regulere vanskelige følelser og dermed også styrke sin emosjonelle utvikling.

Dette vil igjen gjøre dem bedre rustet til å kunne møte andre mennesker på en positiv måte. Den som har det godt med seg selv har sjelden et behov for å trække på andre. Livsmestring handler både om å klare å håndtere motstand/motgang selv, men også kunne unne andre menneskers noe godt og se og forstå deres behov.

I neste toårsperiode (2026/2028), vil vi delta i kollektiv kompetanseordning i samarbeid med høyskolen i Bergen og andre barnehager med samme fokusområde. Dette er ikke et forskningsprosjekt, men et utviklingsprosjekt der målet er å heve kompetansen, og sikre høy kvalitet i alle kommunale barnehager. Som en del av prosjektet vil vi samarbeide med andre barnehager som jobber med samme tema som oss. Barnehagen er med i et nettverk med 6 andre barnehager og vi vil få støtte av HVL underveis i prosjektperioden. Vi er fortsatt helt i startfasen og vil bruke høsten 2026 til å finne vår vei i prosjektet. Det er nedsatt en prosjektgruppe i barnehagen som har hovedansvar for å drive planlegging og arbeidet fram, sammen med ledergruppen, men hele personalgruppen vil være involvert. Vi skal lage oss en problemstilling med utgangspunkt i livsmestring. Vi vil som alltid møte temaet ut fra et helhetlig perspektiv. Livsmestring vil gå som en rød tråd, gjennom alle fagområdene og implementeres i det daglige pedagogiske arbeidet i organisasjonen.

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Gi barna gode opplevelser og erfaringer som vil bidra til å styrke deres resiliens og til å utvikle gode ferdigheter i møte med livet.

Begrunnelse for valgt utviklingsmål:

Barnehagen deltar i kollektiv kompetanseutvikling i perioden 2026 -2028. Nå ønsker vi å ha livsmestring som vårt fokusområde.

Rammeplanen sier blant annet om livsmestring:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Dette innebærer blant annet at barnehagen skal fremme fysisk og psykisk helse, samt sikre trivsel, mestring og livsglede, for alle barn. Barnehagen skal bygge et trygt og inkluderende miljø som forebygger krenkelser og mobbing. Barn skal få støtte til å håndtere motgang, mestre utfordringer og utvikle et positivt selvbilde. (Kunnskapsdepartementet 2017).

Resiliens er et begrep vi har blitt kjent med og opptatt av, i barnehagen. Resiliens kan defineres som robusthet, og Bergen kommune sitt mål for satsningsområdet livsmestring er at barn i bergensbarnehagene utvikler robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser. Dette innebærer at barna skal øve på å takle/tåle motstand/motgang. Vi mener at dette er viktigere enn noen gang, da man ser at barn i dag har større vansker med blant annet å tilpasse seg andre, stå i det som er tøft, og håndtere vanskelige/ubehagelige/kjedelige situasjoner. Gjennom sosiale plattformer og den digitale verden møter de også helt andre muligheter, og utfordringer enn det vi gjorde for bare få år tilbake. Påvirkningsfaktoren er stor, og alt skjer veldig fort. Forskning viser at barn allerede i barnehagealder strever med å holde konsentrasjonen oppe over relativt kort tid og de mange strever med turtaking og det å vente. Mange foreldre uttrykker også usikkerhet rundt foreldrerollen og klarer dermed ikke alltid å sette de tydelige, trygge rammene, rundt barnet, som er nødvendige for å utvikle trygghet og resiliens.

Barnehagens samfunnsmandat er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Det innebærer at vi både har mandat og ansvar for at barna utvikler gode egenskaper og ferdigheter som gjør dem rustet til å bli framtidige robuste og trygge voksne. For å kunne oppnå dette kreves det kunnskap og kompetanse hos personalet. Dette vil vi jobbe mer med i den kollektive kompetanseordningen, som vi nå skal være en del av, de neste to årene.

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

- Erfaringsdeling, både innad på avdeling og i hele organisasjonen
- Kurs med vekt på utvikling av kompetanse i personalgruppen
- ICDP (International Child Development Programmet relasjons kompetanse)
- Observasjonsmetoder og kartlegging
- Fokus på godt foreldresamarbeid og foreldremedvirkning
- Prioriterer arbeid med små grupper
- Samarbeid på tvers avdelingene for å skape en helhetlig barnehage, med likt utbytte til alle.
- Fokus på lek og læring i hverdagsøyeblikk, stor fleksibilitet i forhold til barns medvirkning til å påvirke egen hverdag
- Årshjul med tema som alle avdelingene jobber med

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

- «Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).
- For å sikre at barna får en god start her hos oss setter vi samarbeid og dialog med foresatte høyt. Det er viktig at vi opplyser foresatte godt om rutiner og dagsrytmen til barnehagen, for eksempel gjennom foreldremøte for de nye barna og

oppstartssamtaler. Det er ellers viktig for oss at vi får god informasjon om barnet, for eksempel om de har en spesiell kos eller smokk de bruker, om diverse allergier eller andre ting. Dette for vi skal kunne møte barnet best mulig, og lette overgangen mellom hjem og barnehage. Den daglige dialogen ved henting og levering er viktig for samarbeidet mellom barnehage og hjemmet. Spesielt viktig er dette når barna ikke har verbalt språk enda.

- Vi oppfordrer til å avtale besøk i vår åpningstid i tiden før barnehagestart, for å gjøre barna kjent med de nye omgivelsene sine. Ved oppstart legger vi en plan for tilvenningen som er tilpasset familien sine tider og behov så langt det lar seg gjøre. Her avklares det også forventninger fra foresatte til barnehagen og vice versa. Vi er tydelige på at vi som institusjon alltid skal ha barnas beste som utgangspunkt i hvordan vi jobber, og vil derfor komme med innspill på hva som er mulig å gjennomføre. For eksempel så oppfordrer vi til å gi barnet korte dager i starten, dersom det er mulig. Vi har forståelse for at det er vanskelig å gå fra barnet når det er lei seg, men vi er opptatt av at foresatte skal si skikkelig «hadet» når de går. Barna vil etter hvert forstå at de foresatte kommer tilbake i løpet av dagen og henter meg. I denne tiden er det viktig for oss at vi er sensitive, imøtekommende og trygge ansatte både for barna og foresatte.
- Vi praktiserer ikke ordningen med primærkontakter, da vi ser det som viktig at barna blir godt kjent med og trygge på *hele* avdelingspersonalet. Det kan være sårbart å bare knytte seg til en voksen, selv om det gjerne er sånn at barna i starten finner en voksen som de blir mer trygge på. Da er det naturlig at den personen blir nærmest barnet, for en periode, men at barnet gradvis tilvenner seg å være med alle de ansatte, på avdelingen.

Overganger innad i barnehagen

- Vi er en liten barnehage som samarbeider mye på tvers av avdelingene. Det er derfor viktig for oss at alle de ansatte lærer seg navnene til alle barna og at vi hilser på alle foresatte. Slik skaper vi en positiv atmosfære og gode relasjoner på huset, og det er viktig spesielt i overgangen fra småbarn til stor barns avdeling. Barna vil alltid møte kjente fjes uavhengig av hvilken avdeling de går på, og det blir tryggere for dem de gangene vi må samarbeide og slå sammen avdelinger.
- For å sikre en så god overgang som mulig får 2-åringene gå mye på besøk på den avdelingen de skal begynne på våren før de skal starte der. 2-årsgruppen og 3-årsgruppen går også mye på tur sammen, og på den måten håper vi at de kan knytte tettere bånd til de skal begynne sammen på høsten.

Overgang fra barnehage til SFO – skole:

- Vi er heldige som ligger så tett på Vadmyra skole, hvor de fleste av våre førskolebarn starter sitt skoleliv. Det gjør det lettere for oss å samarbeide om et godt samarbeid og dermed gjøre overgangen lettere til den nye hverdagen på skolen. Vi har besøksdag hvor noen av de ansatte fra barnehagen er med

førskolebarna bort på skolen. Da får de hilse på lærerne, se klasserommet og leke litt i de nye omgivelsene. De foresatte med barn blir også invitert hvert år til å gå sammen med barnet sitt på besøk til skolen.

- Hver vår har pedagogisk leder på avdeling overgangssamtaler med de aktuelle skolene barna i 5 årsgruppen er knyttet til.
- Når det er aktuelt, samarbeider vi med nærbarnehagene gjennom felles turer og lek med skolestarterne
- Skolestarterne fyller ut «meg selv skjema», med foreldrene sine som blir overlevert til lærer som skal ha ansvar for 1 trinn. Dette for at de skal bli litt kjent med barna, før de skal ta imot dem første skoledag.
- Bergen kommune inviterer hvert år pedagoger fra skoler og barnehager til felles samling, med tema «overgang barnehage- skole»

Kalender for barnehageåret 2026/2027

August 01.08.26 Oppstart nytt barnehageår 13.08.26 Planleggingsdag	September 07.09.26 Planleggingsdag	Oktober 23.10.26 FN dagen /høstfest
November 06.11.26 Planleggingsdag	Desember 11.12. 26 Lucia 12.12. 26 Julefest Nissefest en dag i uke 51	Januar 29.01.27 Planleggingsdag
Februar 05.02.27 Samenes dag og Karneval	Mars 19.03.27 Påskelunsj 24.03.27 stenger kl.12.00 Påskeferie 25.03 t.om 29.03	April
Mai 06.05.27 Stengt Kr. Himmelfartsdag 07.05.27 Planleggingsdag 17.05.26 stengt	Juni Sommerfest 18.06.27 Kommer egen invitasjon	Juli Stengt 3 uker i juli Stengt uke 27,28 og 29 i 2027.

